

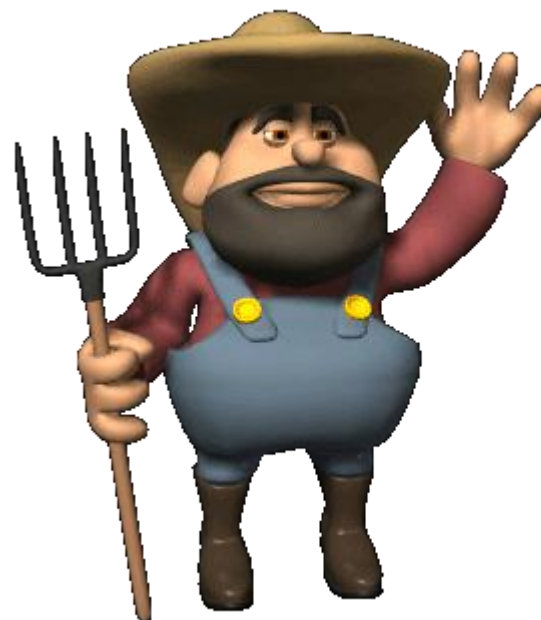
Hvad bestemmer prisen på landbrugets produkter?

Martin Bach Andersen
Økonom
Landbrug & Fødevarer

Det korte svar...

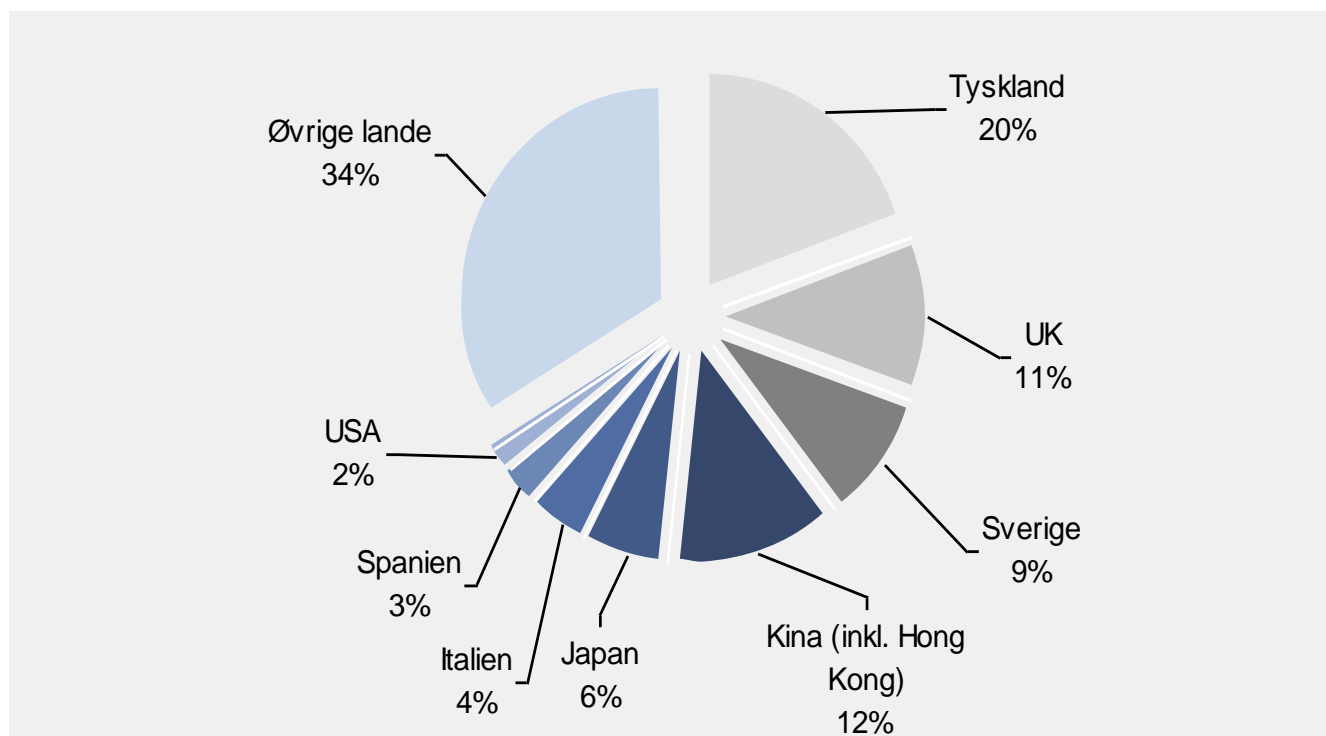
Sælger

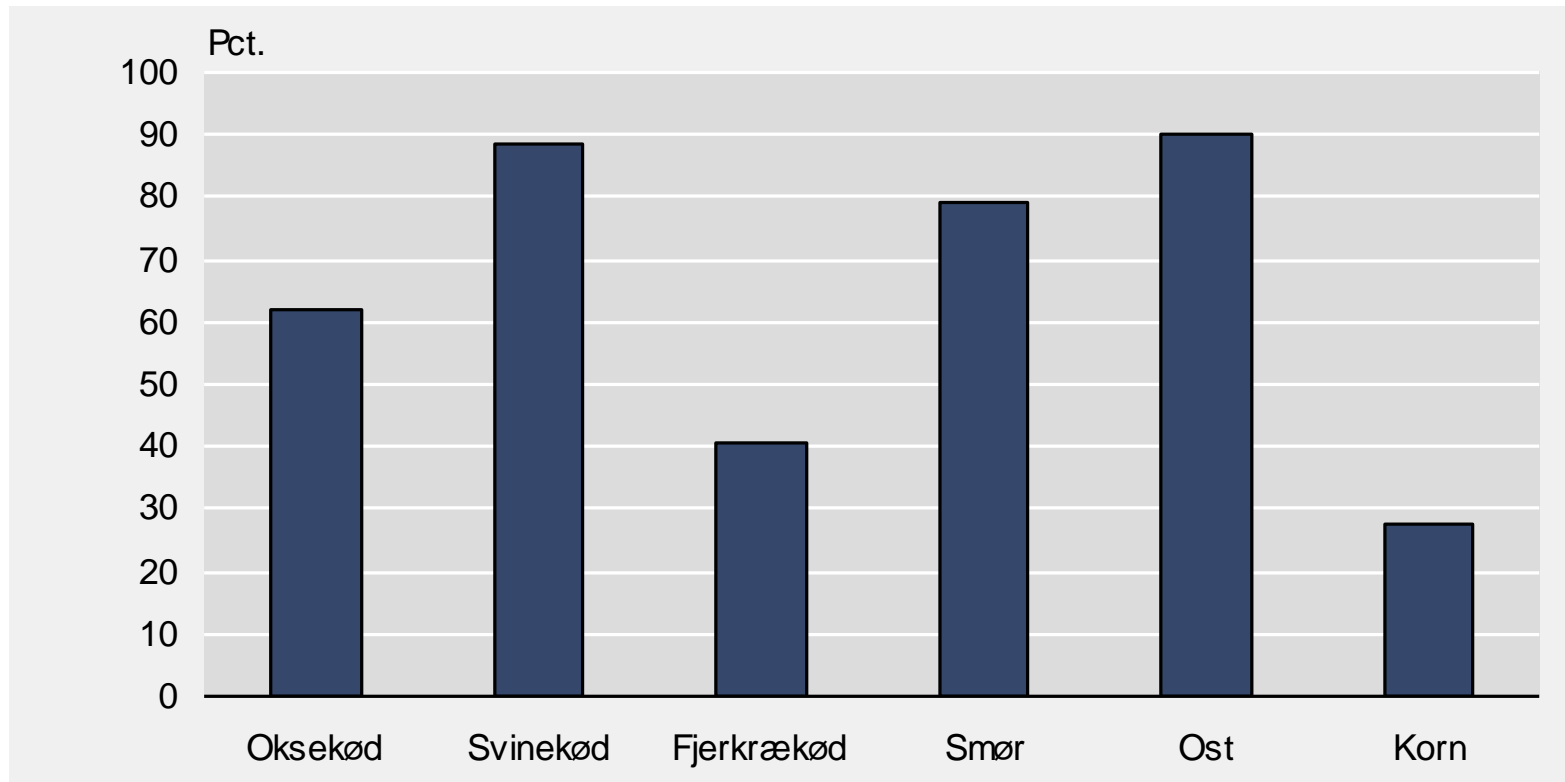
Og køber

Landbrugseksport var på 66 mia. kr. i 2010

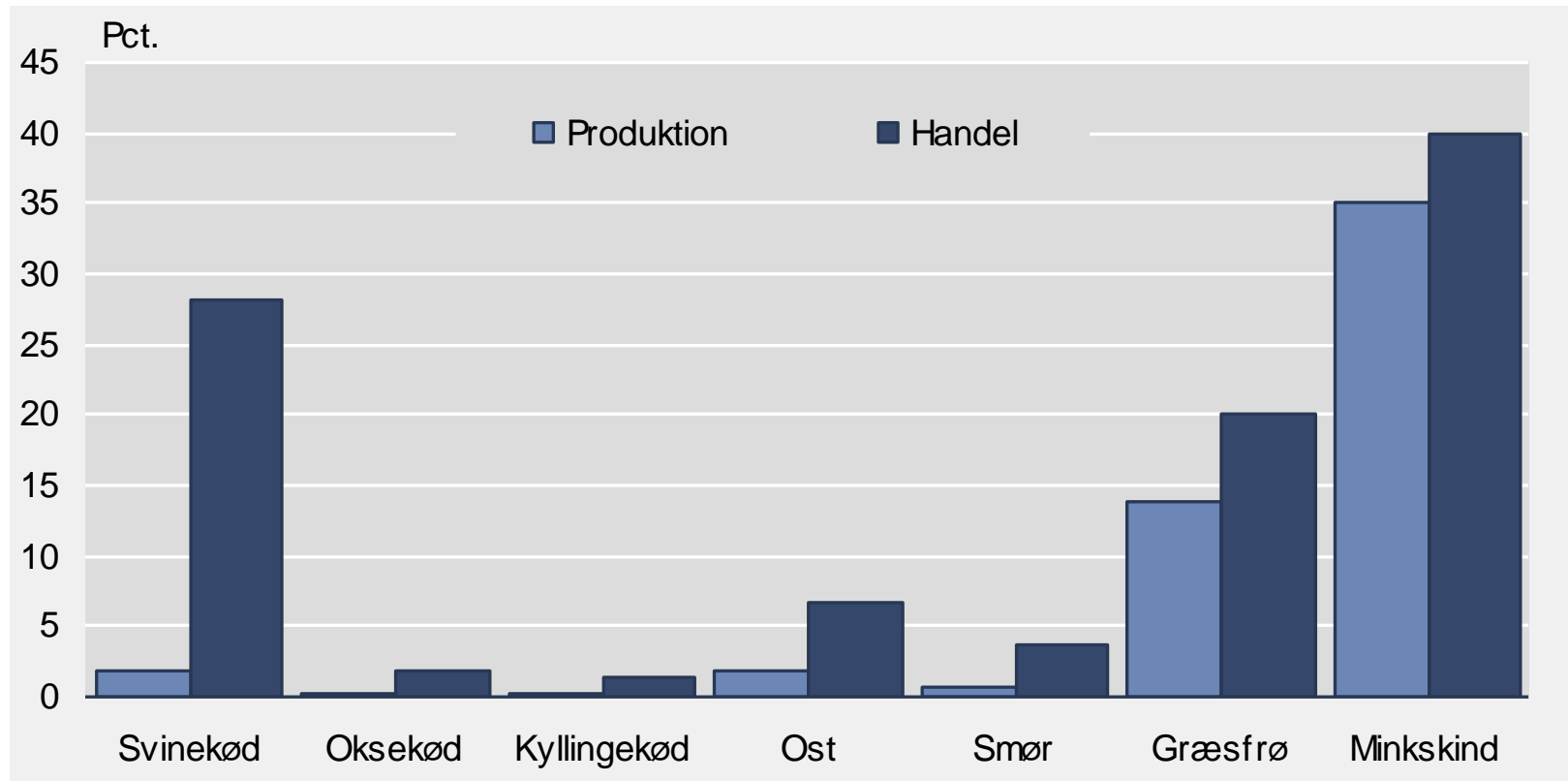

Andel af produktionen som eksporteres 2010

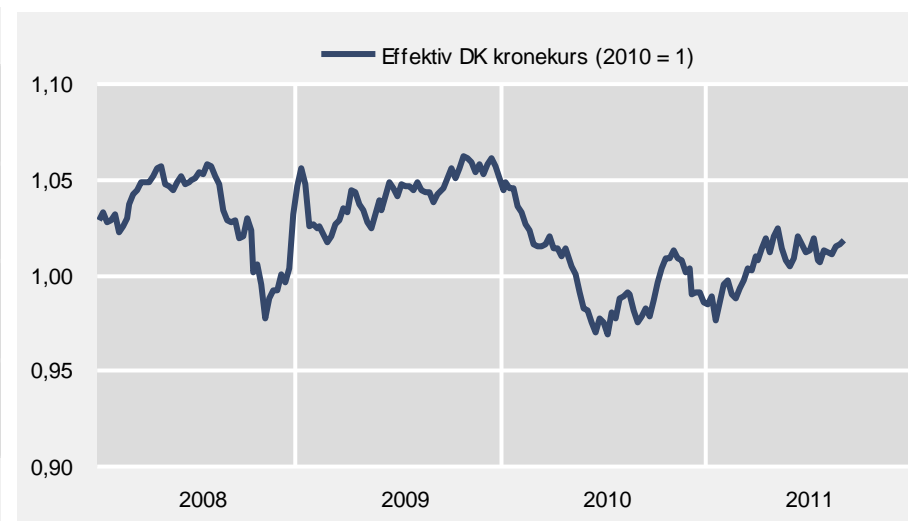
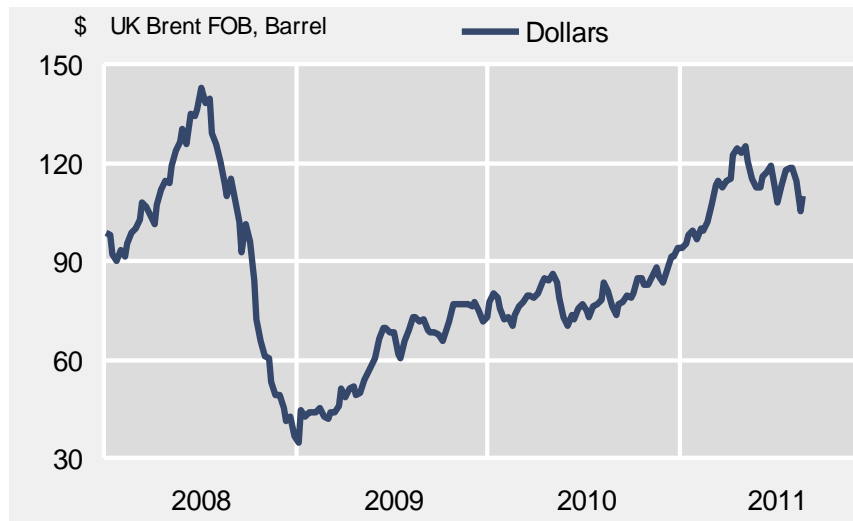

Kilde: Danmarks Statistik

Danmarks andele af verdensproduktion og –handel 2007

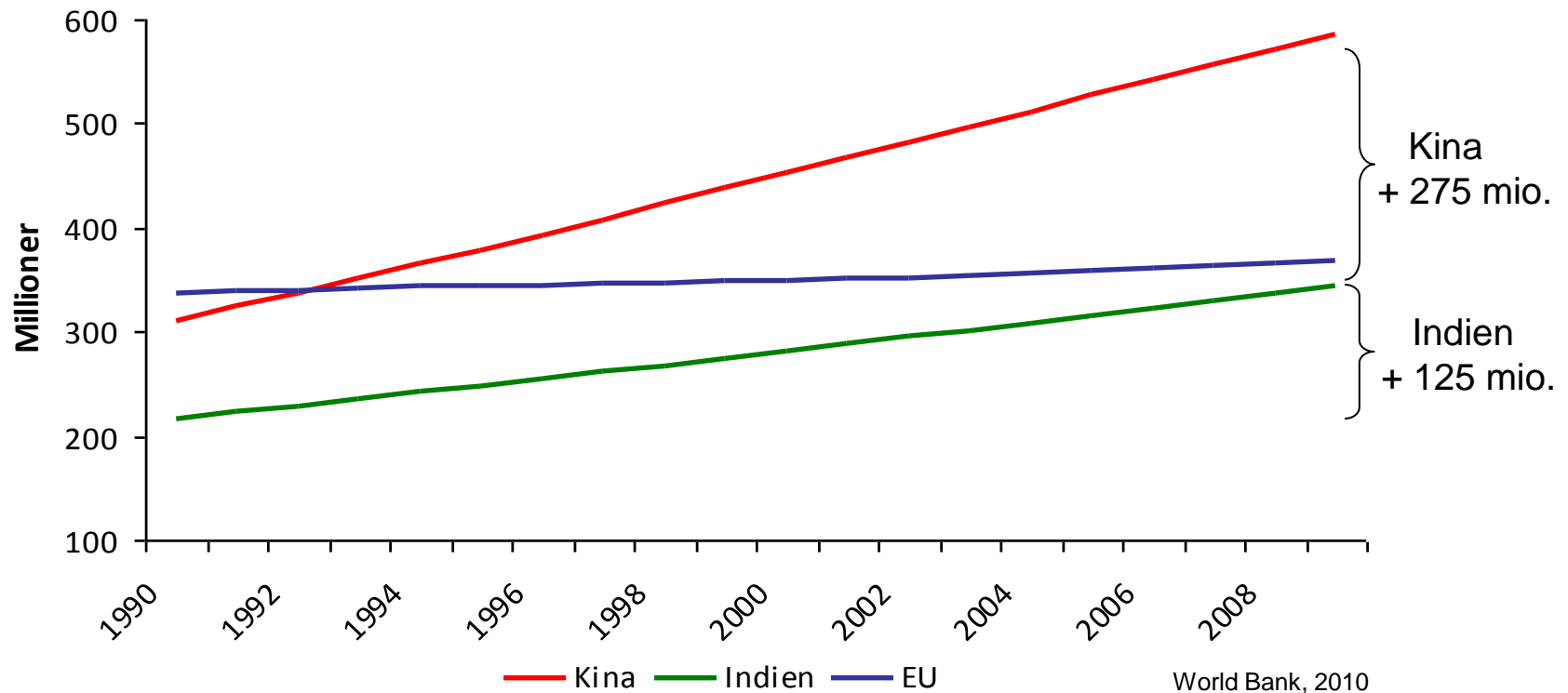
Høj oliepris og kronkurs

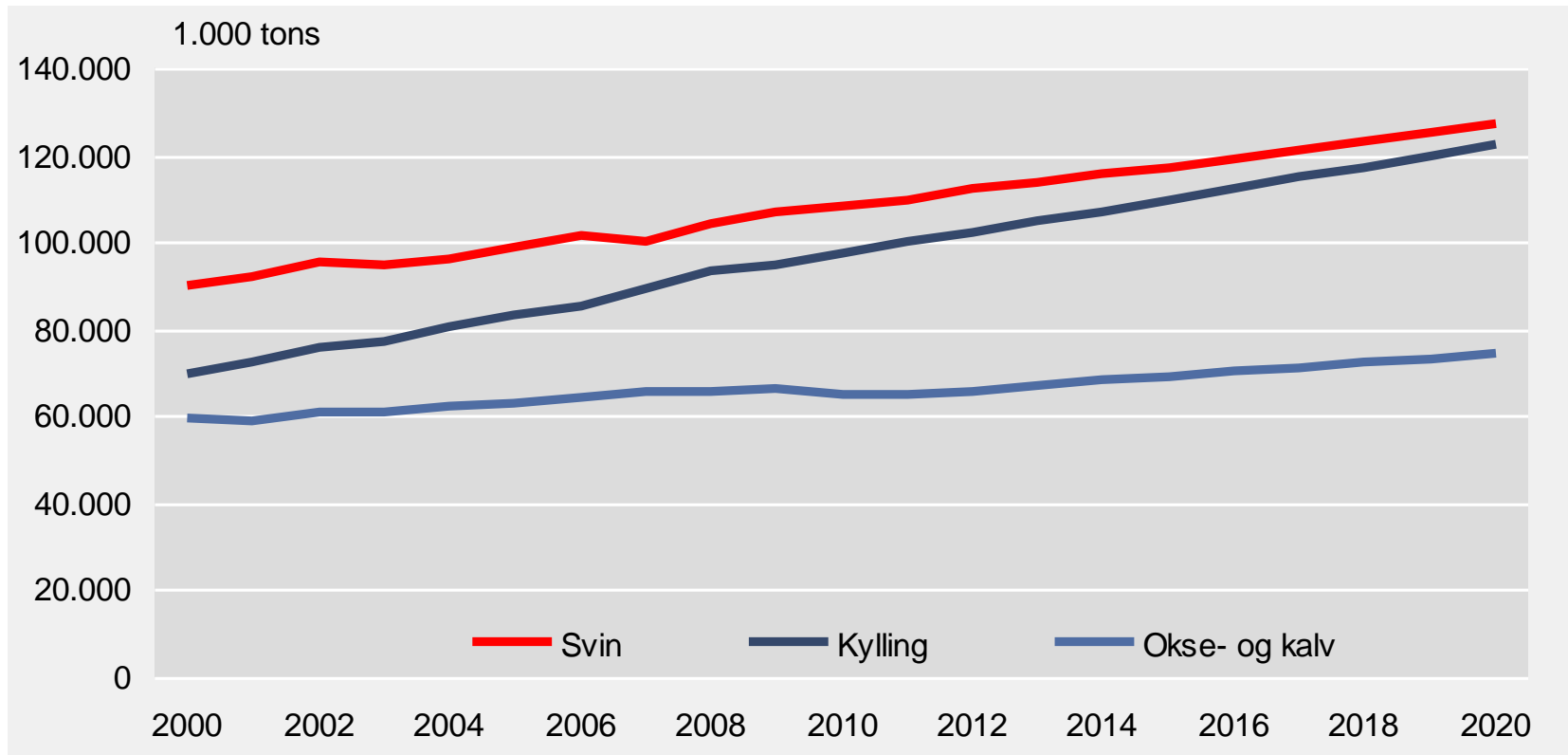
Stigende urbanisering i Kina og Indien

- en udvikling der ser ud til at fortsætte

Befolkning i byerne

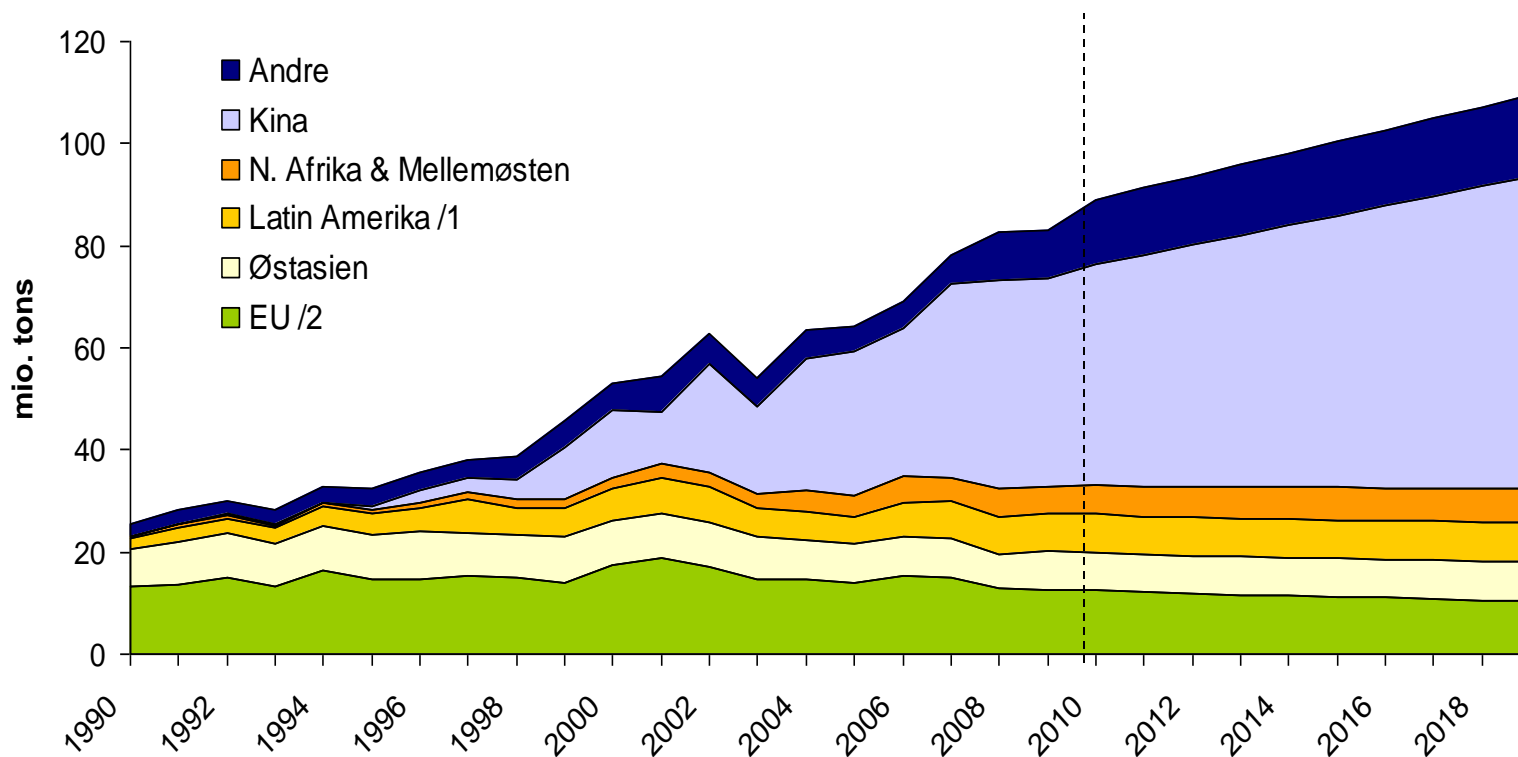

Udvikling i kødproduktionen de kommende 10 år

Kinas import af sojabønner eksploderer

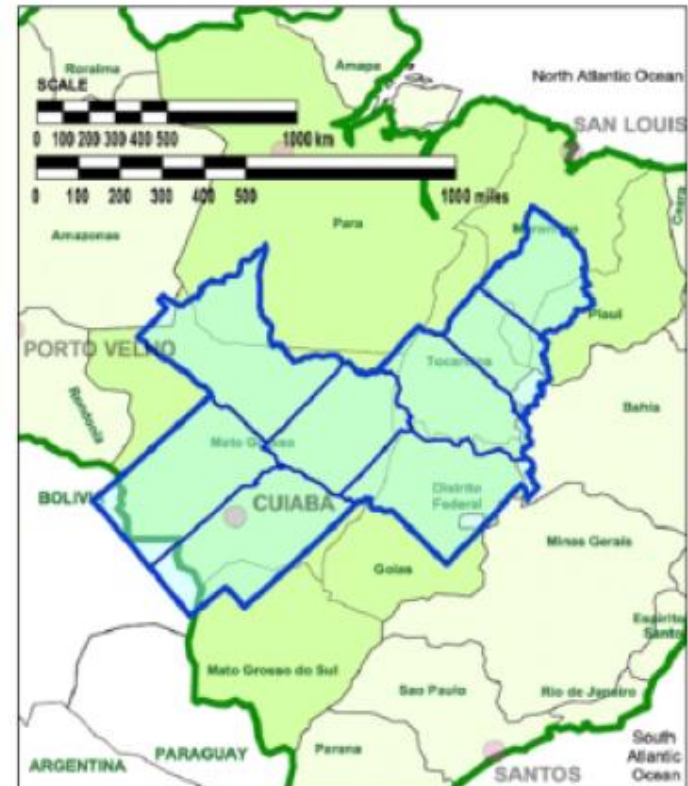
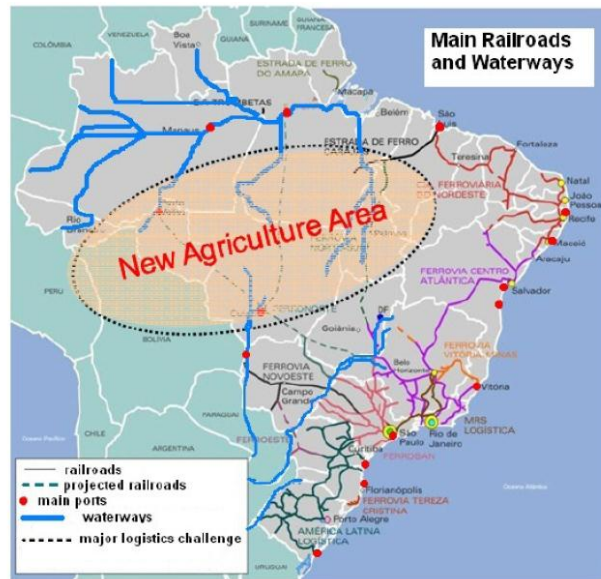
Global sojabønne import

1) Inklusiv Mexico, 2) Undtaget handel indenfor EU

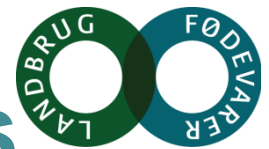
USDA long term projections to 2019

Brasilien - Cerradoen

Kilde: FCStone

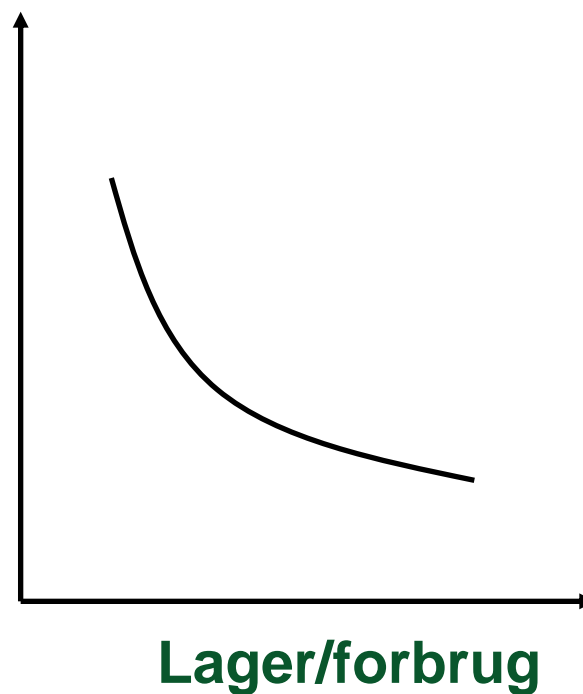
Omsætningen af hvedefutures

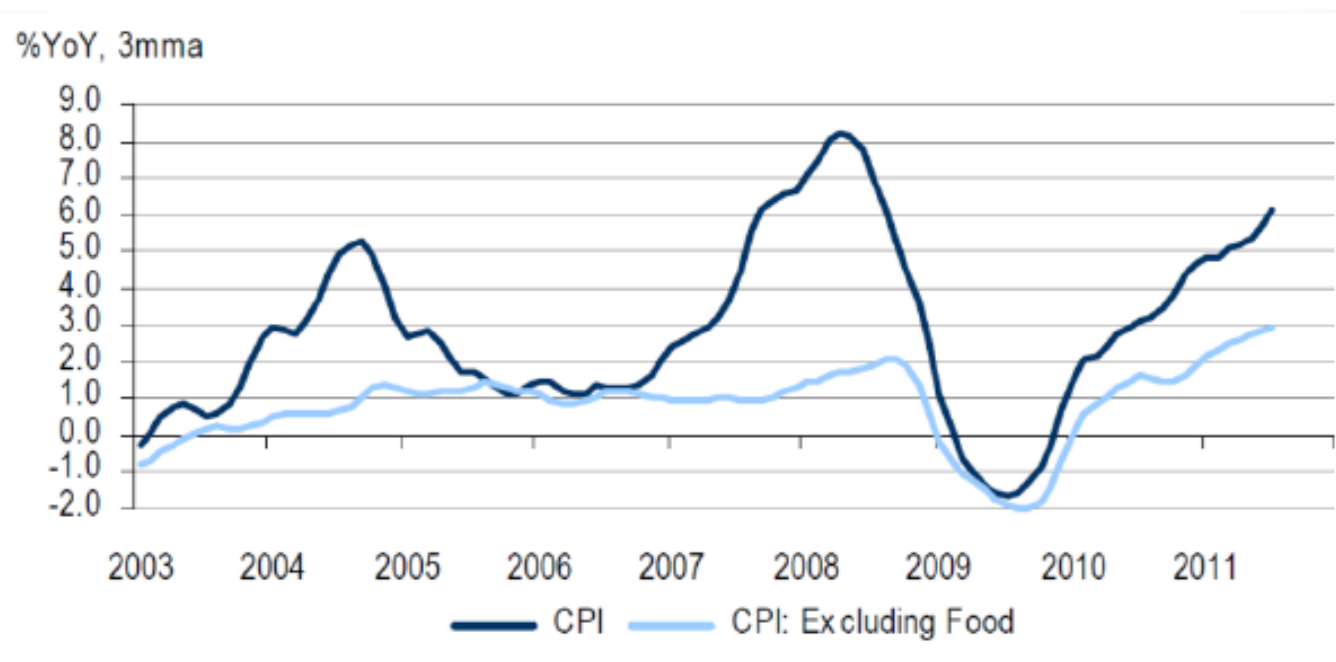
Hønen eller ægget?

- **Skyldes den øgede omsætning på børserne, at priserne er blevet mere volatile?**
- **Eller har den øgede spekulation medvirket til at øge volatiliteten?**

Prisændring

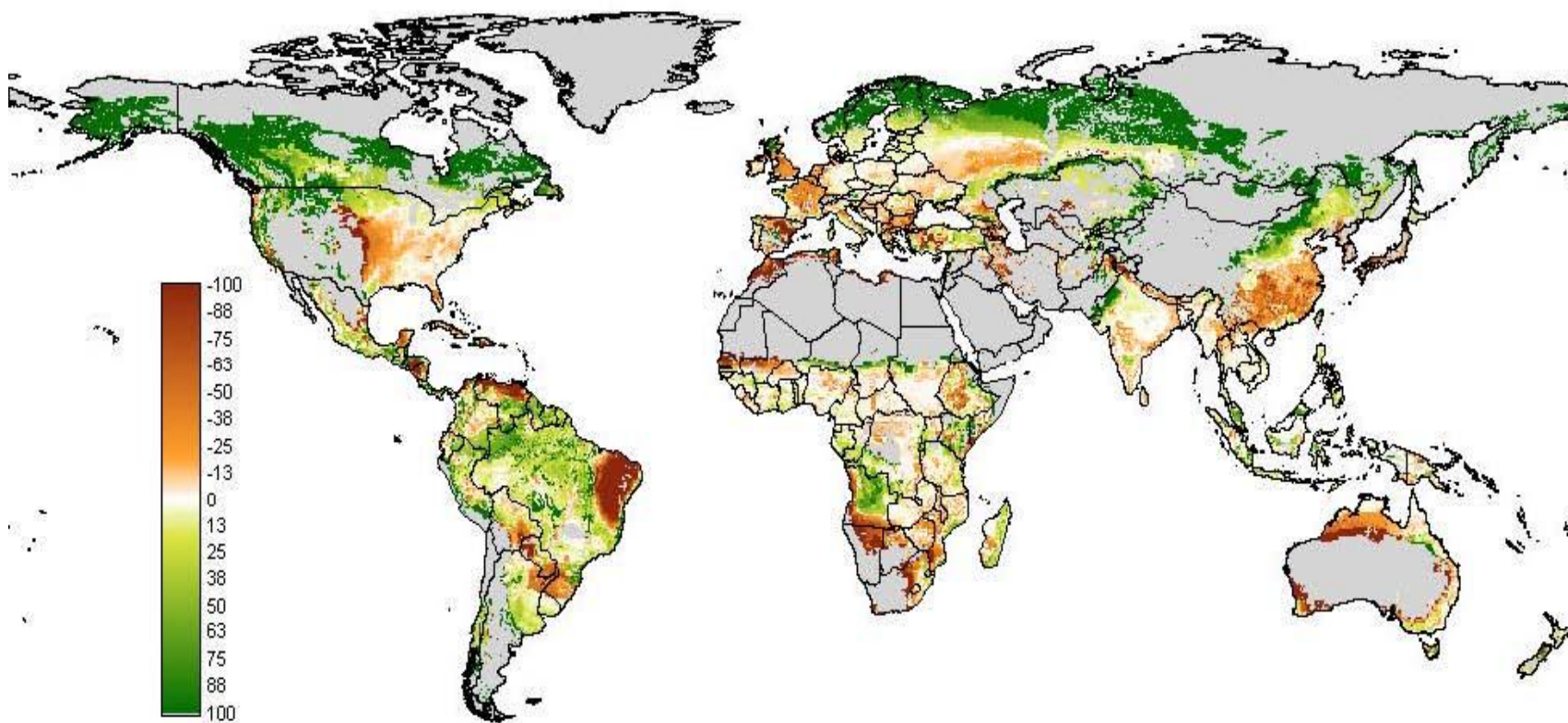
Fødevarepriserne øger inflationen i vækstøkonomierne

Kilde: Bank of America

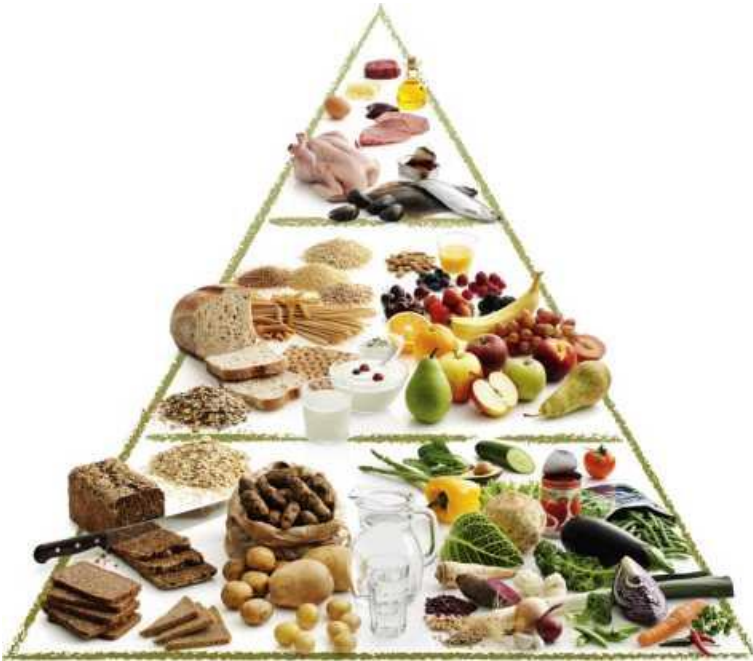
Klimaforandringer

Ændringer i egnethed for dyrkning af uvandet korn, 2080

Note: Procentvis ændring i forhold til perioden 1961-90. Kilde: IIASA (2008).

Der er flere behovpyramider

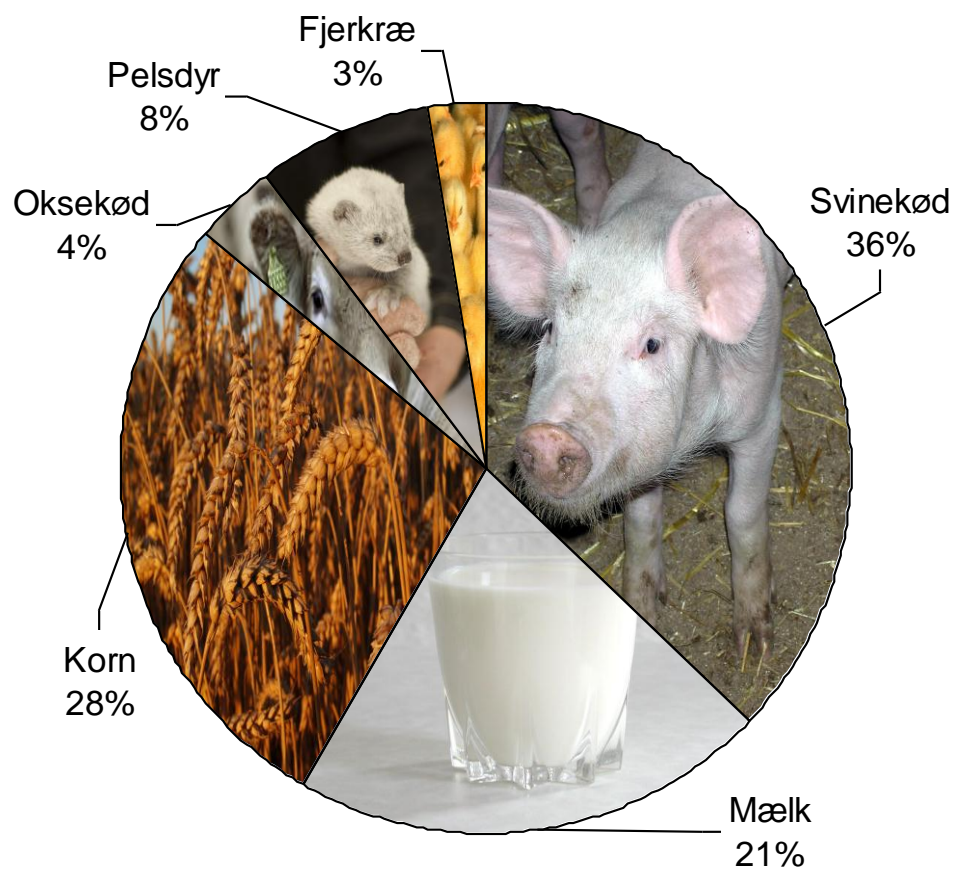

Den nye middelklasse

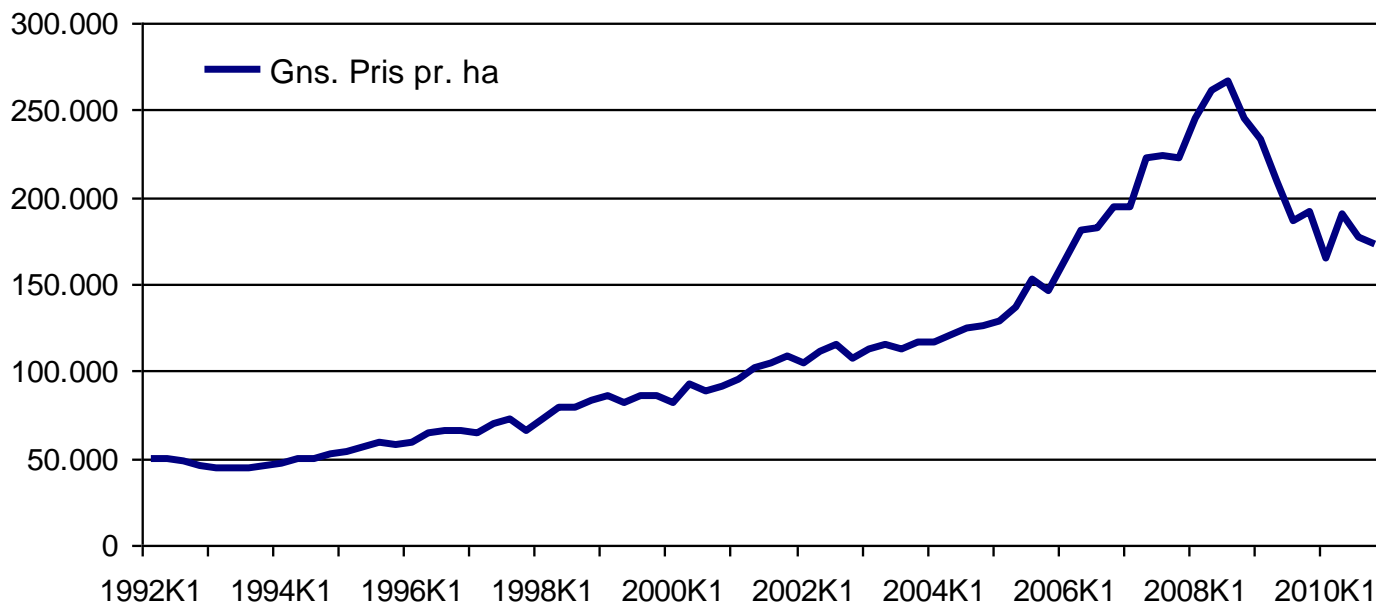
Den vestlige forbruger

Omsætningsfordeling i dansk landbrug

Gennemsnitlig pris pr. ha for landbrugsjord inkl. bygninger for ejendomme > 10 hektar

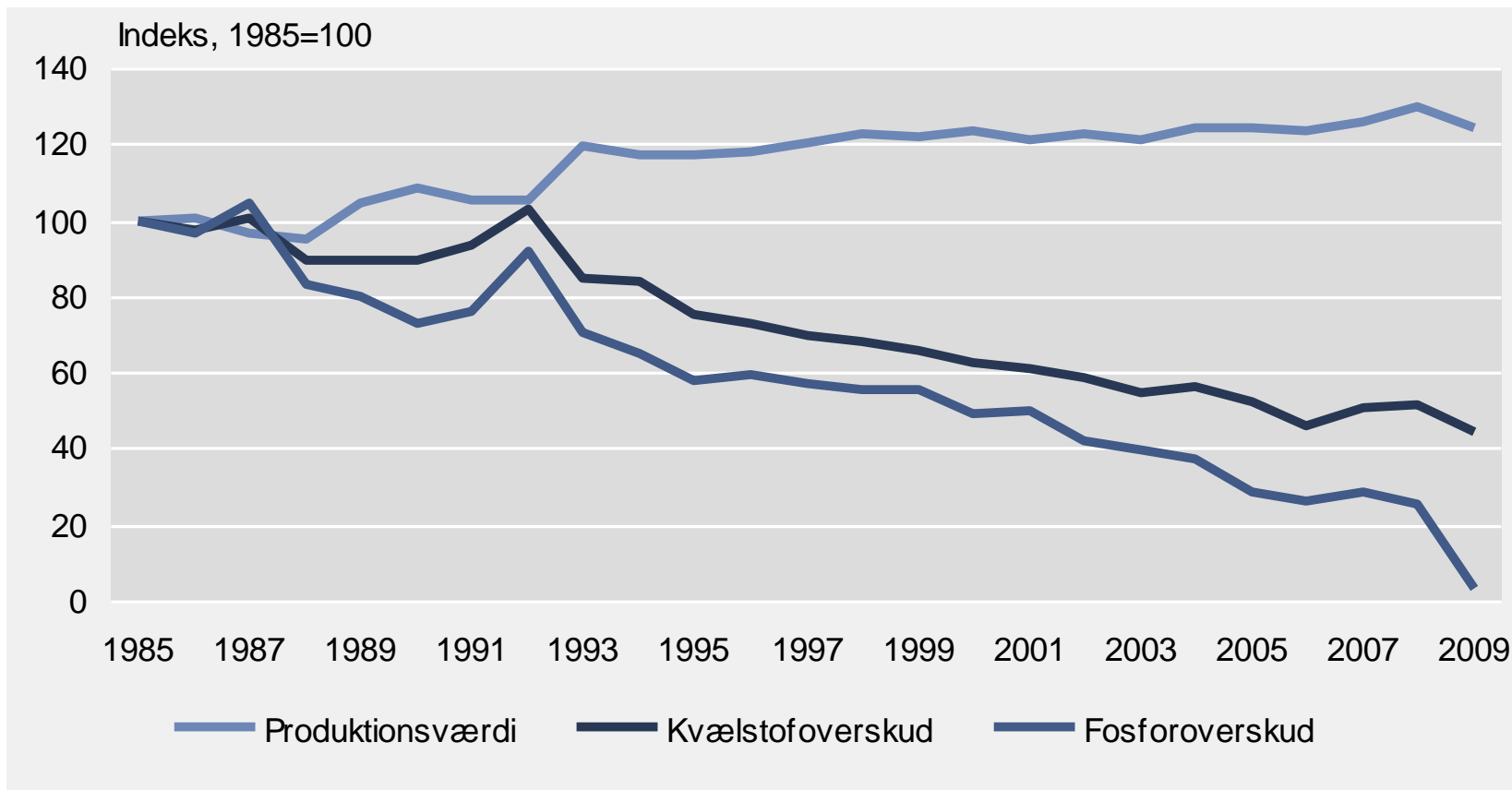
Kr. pr. ha

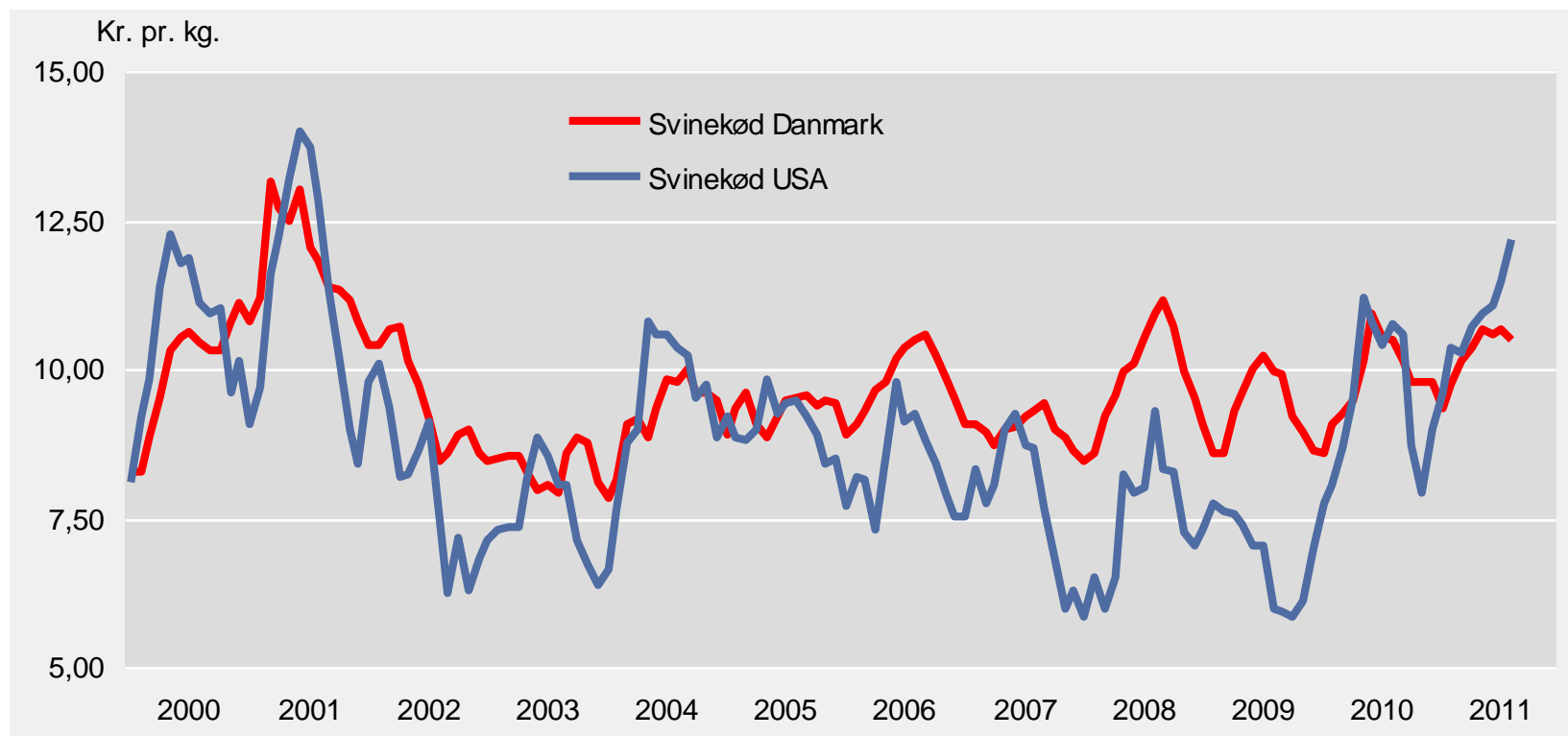
Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger

Produktion og miljøbelastning

Produktionsværdi (faste priser) og miljøbelastning

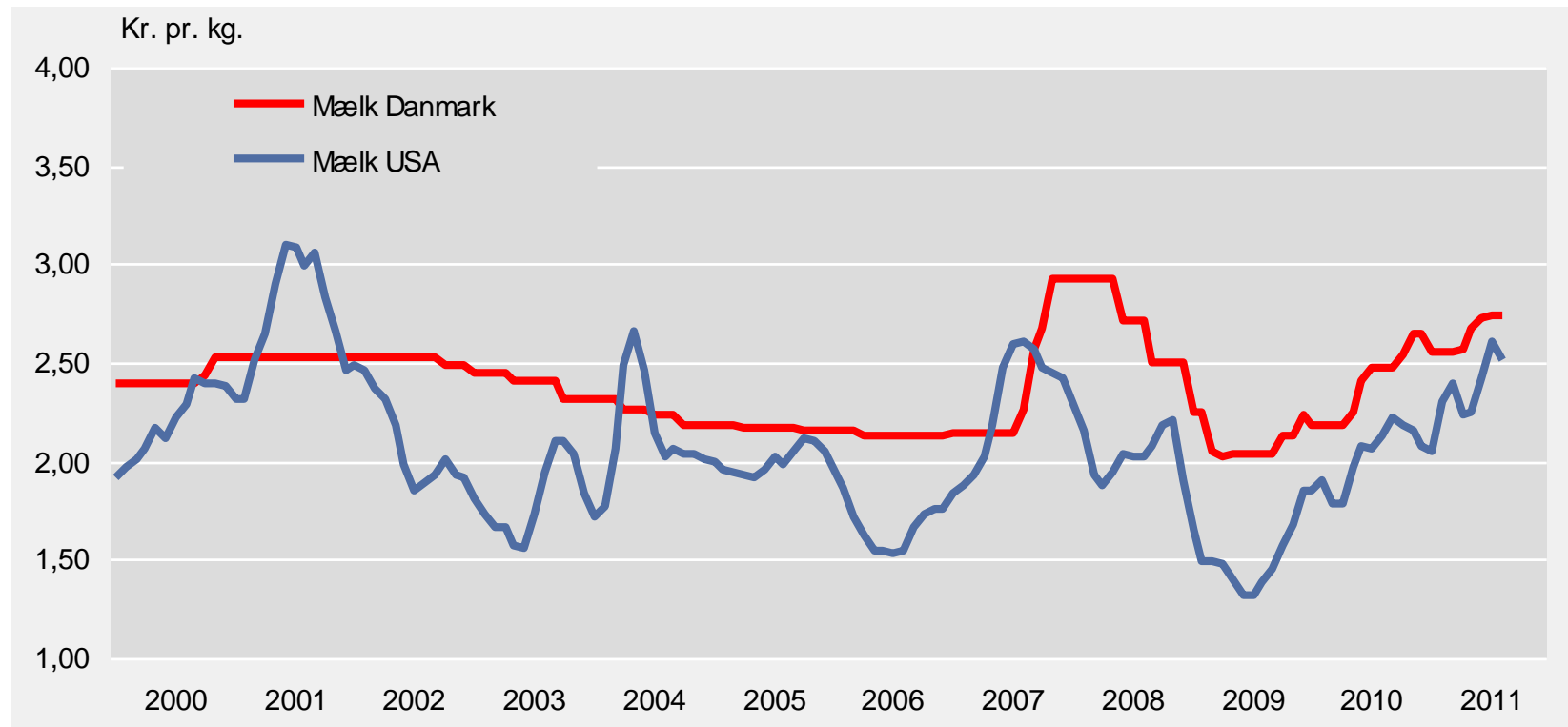

Prisen på svinekød er mere stabil end på verdensmarkedet

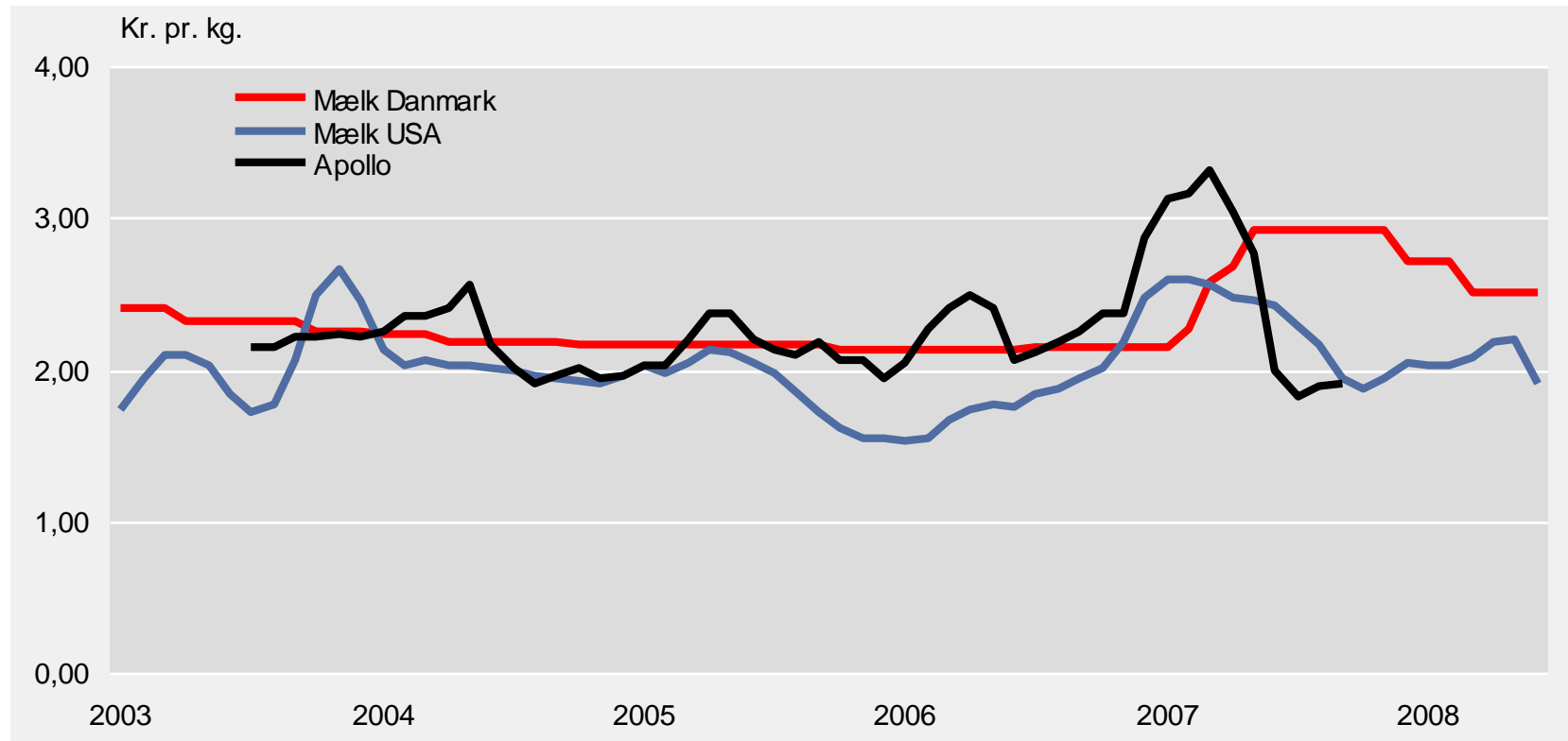
Kilde: Danish Crown, USDA

Den danske mælkepris er begyndt at svinge med verdensmarkedet

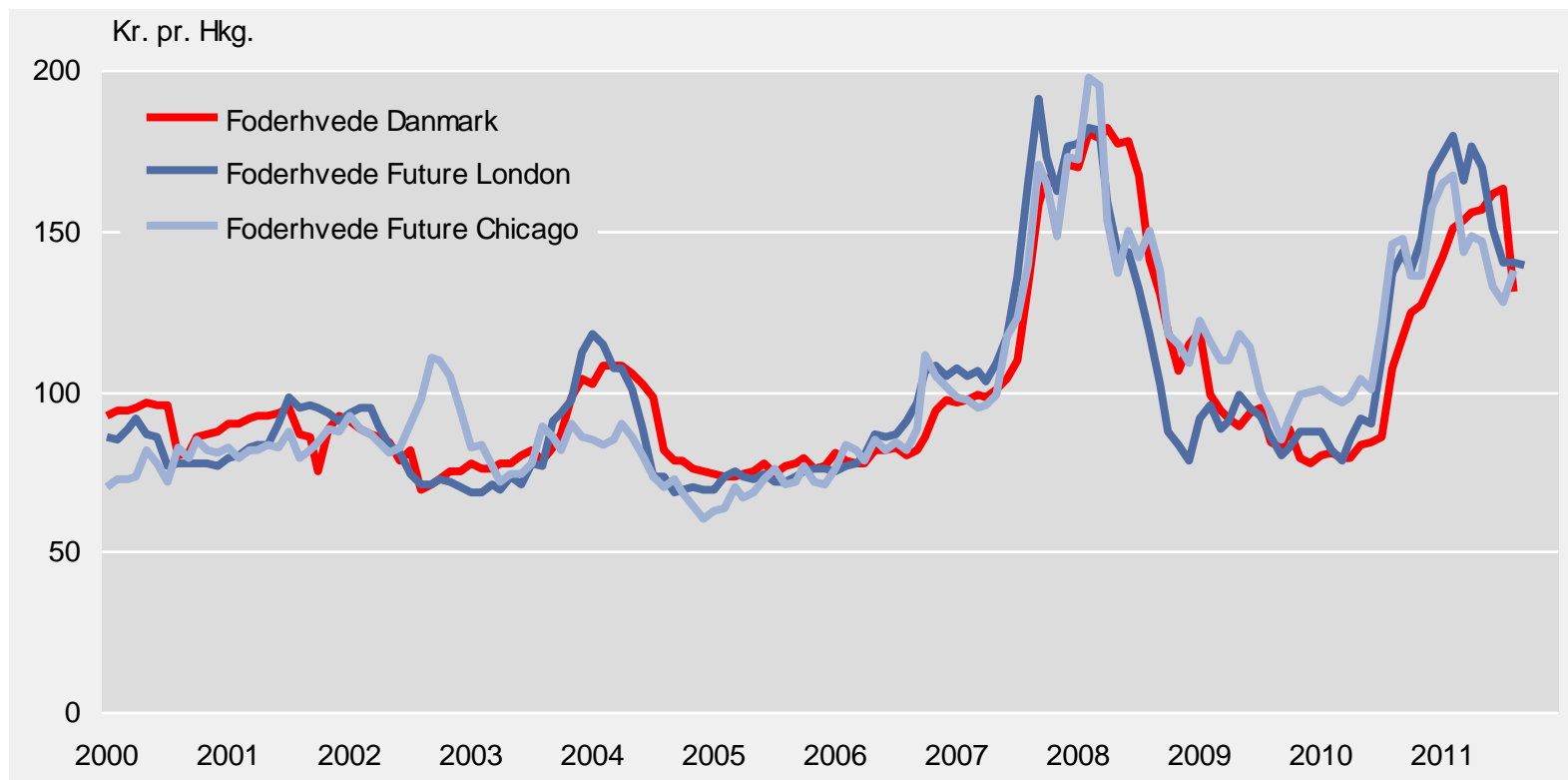

Kilde: Arla, USDA

I 2007-08 var der meget opmærksomhed på spotprisen

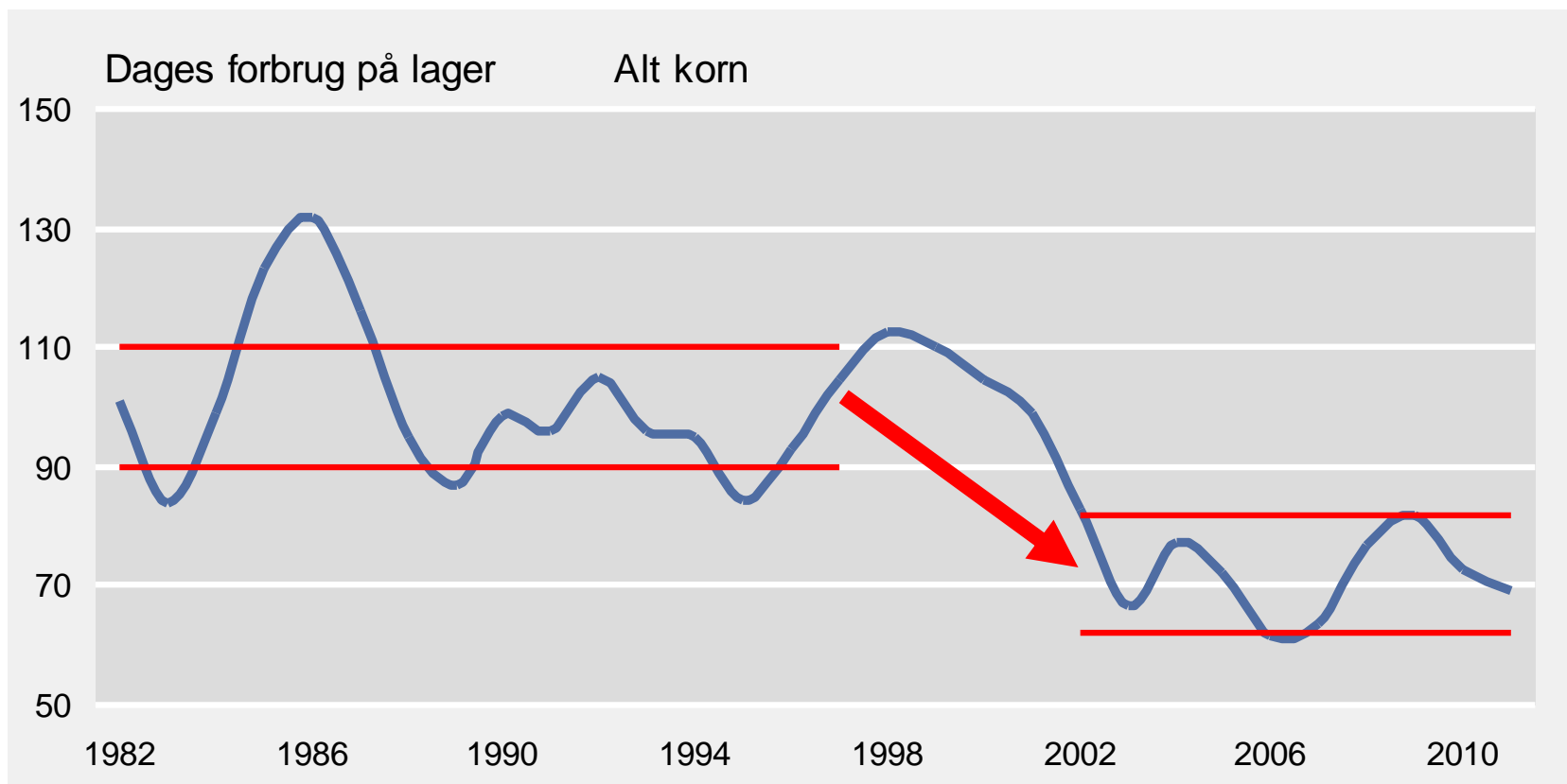

Hvedeprisen i Danmark svinger i takt med verdensmarkedet

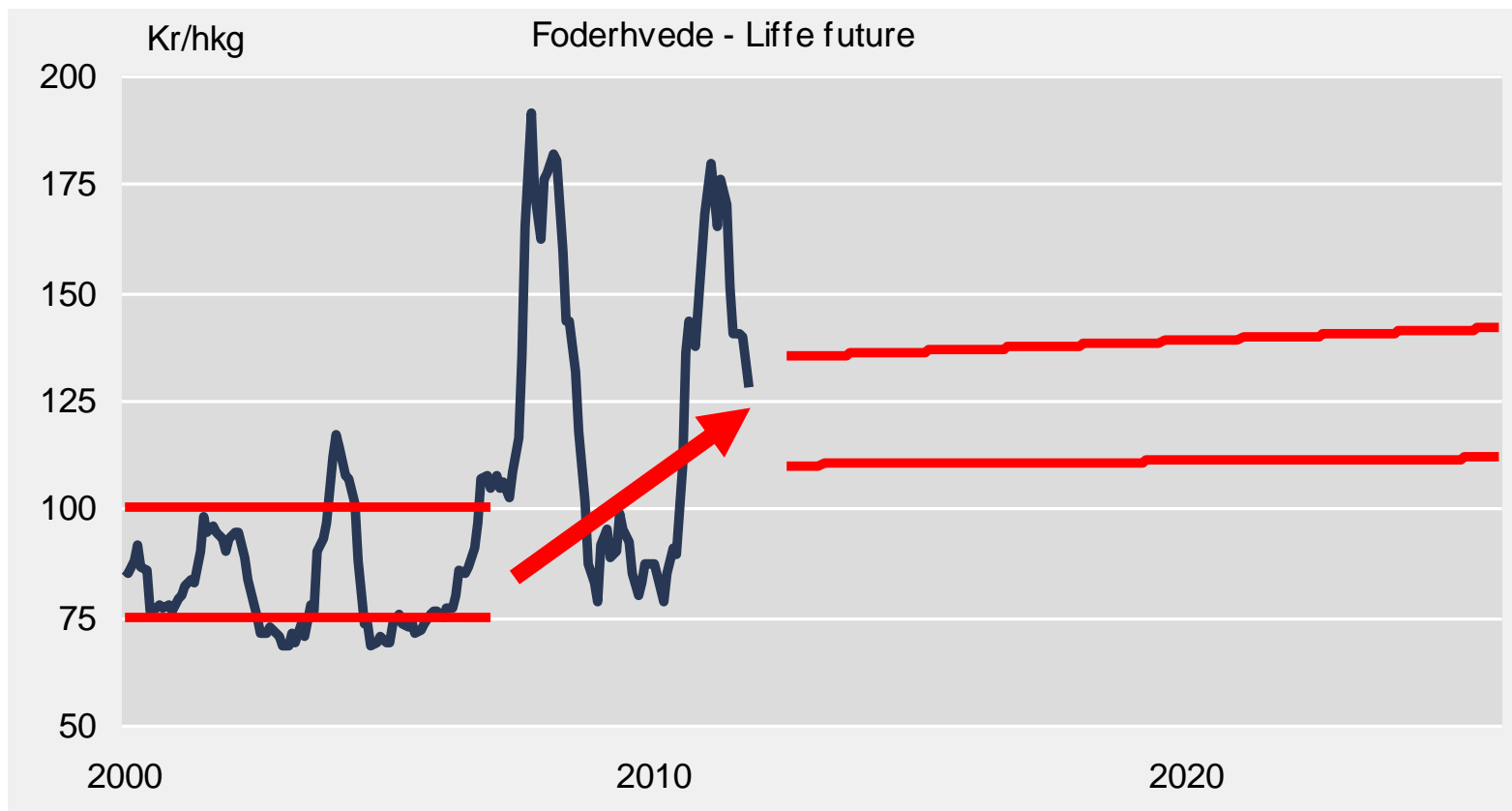
Kilde: DLG, CME, Liffe

Lave lagre øger volatiliteten

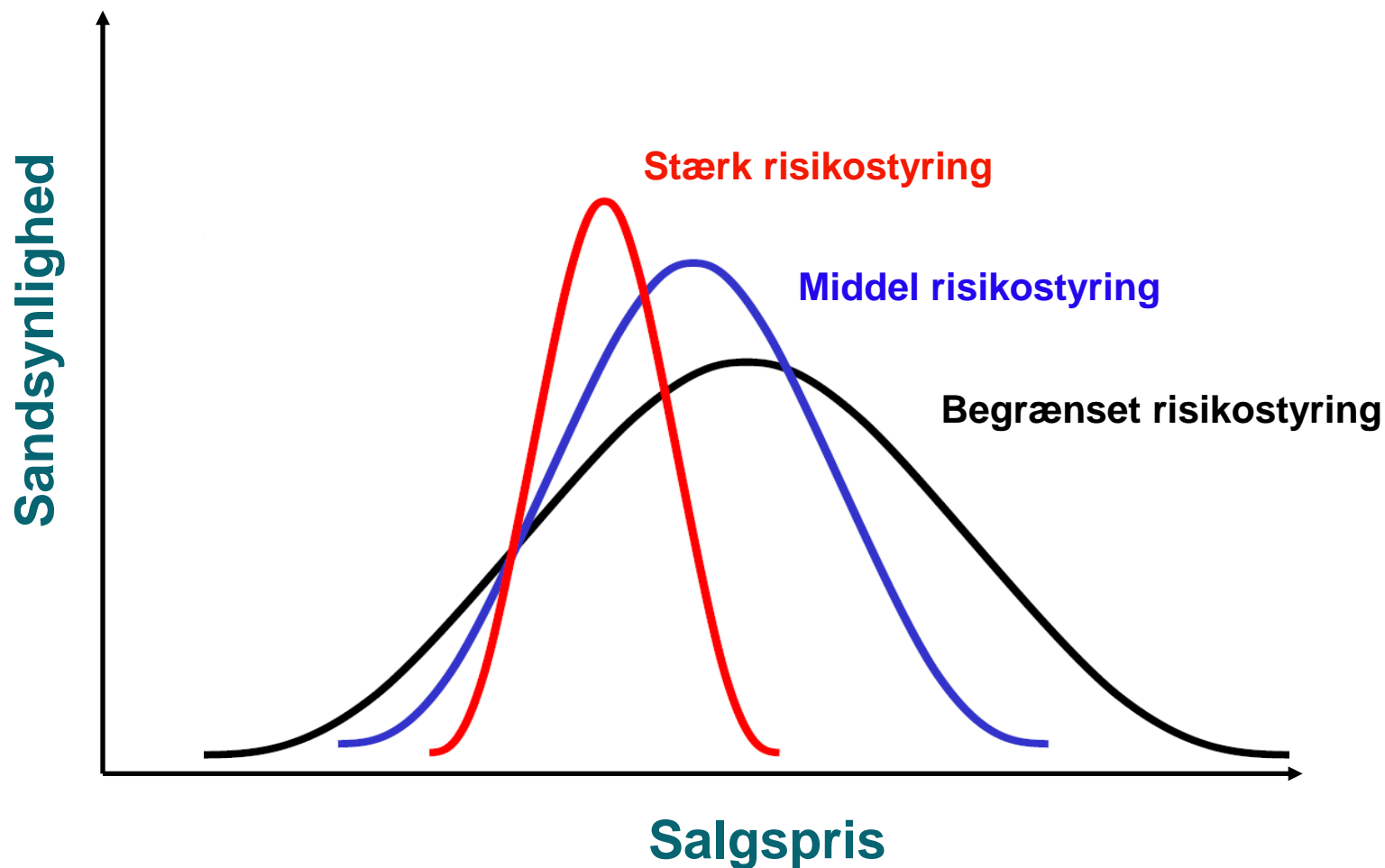
Kilde: USDA

Hvedeprisen skifter niveau

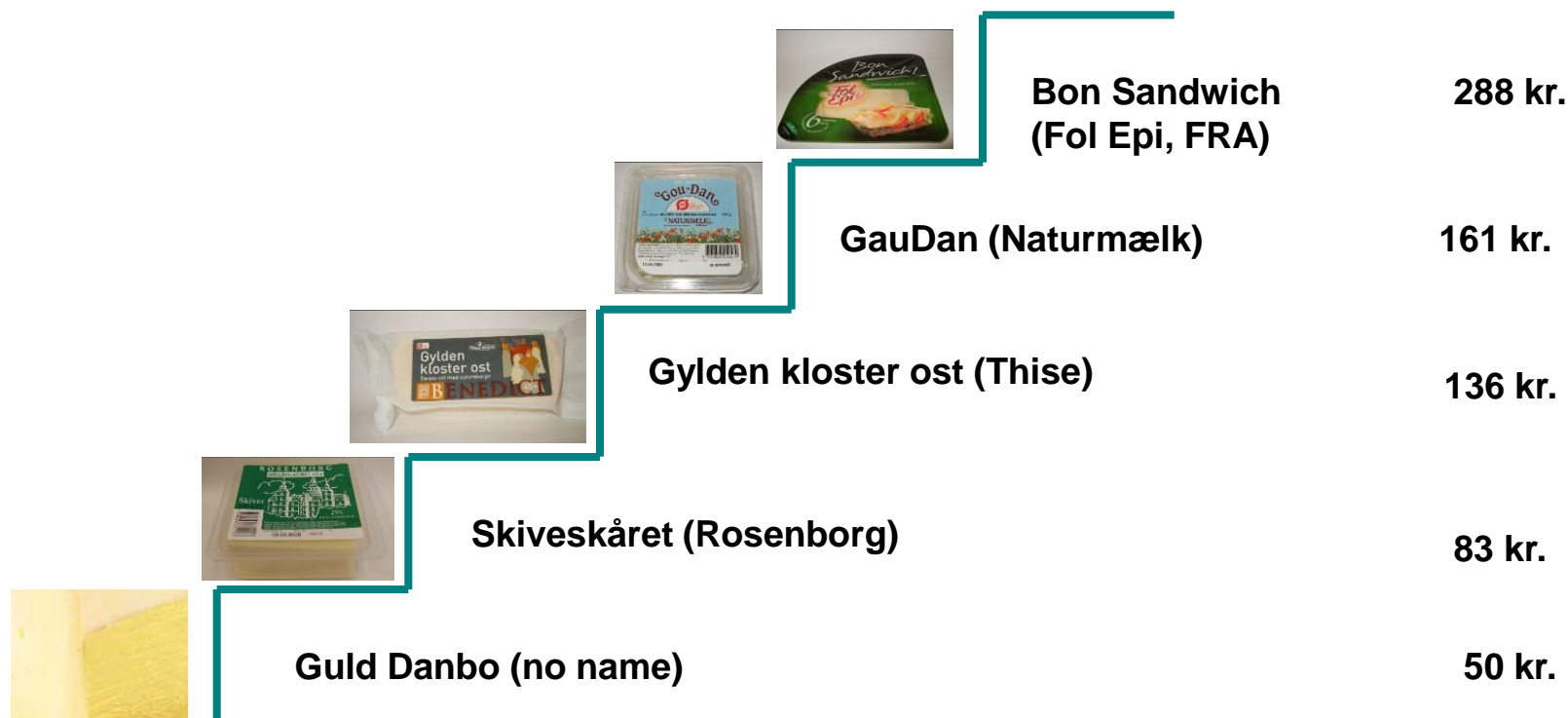

Kilde: Liffe

Risikoafdækning koster...

Forædling forbedrer prisstabiliteten

Hvorfor ustabile priser

- Politiske ændringer (prisbeskyttelse)
- Stigende efterspørgsel på fødevarer koblet med lav produktivitet
- Stigende bioethanolproduktion
- Landbrugsbaserede råvarer korrelerer med oliepriser i stigende grad
- Små fødevarelagre
- Klimaforandringer og ekstreme vejrforhold
- Ressourcepres på vand og jord
- Ukoordinerede handelsbegrænsende politiske tiltag
- Manglede Doha-aftale
- Valutakurser og spekulation i landbrugsbaserede råvarer

Lande med vinderpotentiale

- Lande med høj eksportgrad pga. højere priser og voksende efterspørgsel på eksportmarkederne
- Fødevareindustri og landbrugserhverv med globalt udsyn
- Lande med rigelige ferskvandsressourcer og et klima, som nyder godt af klimaforandringerne

